

Nr 189.

Ankom till riksdagens kansli den 4 juni 1920 kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående förstärkande av reservationsanslaget till tekniska läroverk.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlätna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 241) föreslagit riksdagen att till förstärkning av det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk anvisa på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst 38,000 kronor, att utgå efter de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott utfärda.

Utredningen återfinnes å sid. 682—684 i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag.

Den av Kungl. Maj:t äskade summan fördelar sig enligt av departementschefen gjord beräkning på följande sätt:

För tekniska elementarskolan i Norrköping	kronor	4,000: —
» tekniska elementarskolan i Borås	»	4,000: —
» tekniska elementarskolan i Härnösand, därest omorganisationsförslaget för denna skola ej bifalles	»	3,000: —
» tekniska läroanstalten i Malmö, om hänsyn ej toges till dess ifrågasatta utvidgning med en kemisk fackskola	»	10,000: —
» tekniska läroanstalten i Örebro	»	10,000: —
» tekniska fackskolan i Västerås	»	2,000: —
» tekniska elementarskolan i Härnösand, därest omorganisationsförslaget bifalles, utöver ovanberörda 3,000 kronor, ytterligare	»	2,500: —
» tekniska läroanstalten i Malmö, därest förslaget om en kemisk fackskola därstädes bifalles, utöver ovanberörda 10,000 kronor, ytterligare	»	2,500: —
Summa	kronor	38,000: —

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 77 häft. (Nr 189—191.)

Under erinran, att riksdagen numera fattat beslut såväl ifråga om omorganisation av den tekniska elementarskolan i Härnösand som beträffande utvidgning av den tekniska läroanstalten i Malmö med en kemisk fackskola, får utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må till förstärkning av det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk anvisa på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 38,000 kronor, att utgå efter de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott utfärda.

Stockholm den 4 juni 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 190.

Reservationer:

av herr *O. U. B. Olsson*, vilken ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Under erinran — — — kemisk fackskola, har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet har emellertid ej kunnat undgå att finna anmärkningsvärt, det Kungl. Maj:t i nådiga stadgan för tekniska fackskolor och tekniska gymnasier den 6 juni 1919 gjort sådana avsteg från riksdagens skrivelse 407 vid 1918 års riksdag, att de tekniska fackskolornas och gymnasiernas avsedda karaktär därigenom kan i någon mån äventyras. Av riksdagens beslut framgår otvetydigt, att riksdagen ej tänkt sig mera skärpta villkor för inträde än de i Kungl. Maj:ts proposition upptagna. Riksdagen uttalar sig

tvärtom för en avsevärd lindring. Stadgan upptager emellertid *utöver* de i propositionen föreslagna fordringarna även insikter i tyska och engelska, visserligen med någon möjlighet till dispens från dessa krav. Dessa inträdesfordringar äro så mycket märkligare som i propositionen motiveras, *varför* krav på insikter i främmande språk *ej* böra uppställas som villkor för inträde i tekniskt gymnasium, varjämte 1919 års riksdag endast ett par månader före stadgans utgivande på grund av ett till statsutskottet avgivet utlåtande från skolöverstyrelsen haft tillfälle att ställa sig bestämt avvisande till varje tanke på att insikten i främmande språk skulle upptagas i inträdesfordringarna (statsutskottets utlåtande nr 42 vid 1919 års riksdag, sid. 9.)

Dessa i stadgan mot både kungl. propositionen till 1918 års riksdag och beslutet vid 1918 och 1919 års riksdagar införda inträdesfordringar ha tydligen föranletts av den andra nyhet stadgan upptager *utöver* riksdagsbeslutet, nämligen den 'tekniska studentexamen'. Det är fara värt, att genom denna examen de tekniska gymnasiernas karaktär av förberedelse för inträde i tekniska högskolan markeras starkare än riksdagen avsett. Ty det är icke i första hand till en förberedande skola riksdagen avsett de tekniska gymnasierna utan till en skola för skapande av praktiska ingenjörer och arbetsledare.

Utskottet hoppas emellertid, att stadgan skall tillämpas på ett sådant sätt, att dels de tekniska gymnasiernas karaktär av i främsta rummet praktiska utbildningsskolor komma att upprätthållas, dels möjlighet att vinna inträde hålles öppen även för direkt från det praktiska arbetet kommande dugliga och kunniga inträdessökande, som *ej* haft tillfälle att förvärva sig högre kunskapsmått än folkskolans i andra ämnen än sådana, som enligt den av riksdagen 1918 bifallna kungliga propositionen nr 335 angivits vara av betydelse för tillgodogörandet av den undervisning, som skall meddelas i de tekniska gymnasierna.»

av herrar *C. G. Ekman*, *W. Bäckström*, *J. Erlansson*, *A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro och *E. Andersson* i Prästbol.